

MARIBORSKI VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Megle ob Temzi

7. marec 1936 se je globoko zasekal v evropsko mirovno konstrukcijo, slonečo na versejskih opornikih. Hitlerjev udar je tem versejskim opornikom spodmaknil oporišče. Konstrukcija se je zagugala in razmajala. Vroče diplomatske glave je obšinj hladen berlinski curek. V tem trenutku se je razšla evropska diplomacija v razne fronte. Francija je pričela groziti z izstopom iz Društva narodov, Anglija je zavzela svoje tradicionalno mesto mešetarja, Italija pa si je zamela roke od veselja, da bo lahko iz trenutka, ki je prišel nepričakovano, kaj za sebe primeštarila.

V tem svinčenem ozračju se je izluščila prva formula: **simbolična evakuacija Porenja**. Ta formula se je zdela na prvi pogled kakor edino možna rešitev iz zagate. Toda pričelo se je razčlenjevanje. Anglija je to simbolično evakuacijo pojmovala na svoj način. Francija nekoliko drugače: Francozi bi bili pripravljeni sesti z Nemčijo za zeleno mizo šele v trenutku, ko bi Hitler dal povelje za to delno, simbolično evakuacijo. Nemci so zopet imeli svoje mnenje: umaknili naj bi samo topništvo, okoli četrtilijona koncentriranih in najmoderneje opremljenih nemških vojakov pa naj bi ostalo v porenski coni. Tako je sentimentalni simbolizem zajadral v svinčeno ozračje. Ob koncu razčlenjevanja se je teza o simbolični evakuaciji sesula v brezpomembno neaktualnost. In vendar bi ne pričela ta simbolika o ničemer drugim kakor o drobtinici dobre volje. In tudi te ni bilo.

Berlinski curek ni še od prvega silovitega učinka dobro zapustil vročinskih diplomatskih glav, ko je objela megleno mesto ob Temzi, kamor naj bi prožneje in dobrovolneje stopila noga rajhovskega predstavnika k zeleni mizi, še gostejša, neprodorna politična megla. Zaostri se je položaj in premaknile so se mešetarske brvi od države do države, ko je nemška vlada, odgovarjajoč na povabilo k zasedenju sveta Društva narodov, ustvarila usodni junktim: Nemčija pošlje v London svojega zastopnika, toda pod pogojem, da se vzamejo v pretres nemški mirovni predlogi. In o teh predlogih evropska diplomacija pravzaprav detajlnega ni česar ne ve. Vse tiste nade, ki so se utrile ob stvaritvi formule o simbolični evakuaciji, so se pokopale. Iz Pariza so odjeknile ponovne grožnje, nemški odgovor je vodilno pariško časopisje diktiralo kot frivolno brezsrčnost, cinizem in komedijo. Megleni London je ovit v težke megle, ki se nočejo razkadi. Mor-da bi bilo bolje, da bi se mesto moglenega mesta ob Temzi izbralo kakšno drugo mesto v solnčnejšem področju, kjer naj bi se v usodni uri skušali postaviti zaneslivejši oporniki evropskega miru in novega Locarna.

Dušljivosti londonske megle ne more bistveno zlajšati vprašanje tolmačenja usodnega »alsbald« v nemškem odgovoru. Ali pomeni ta »alsbald« »tako« ali »čimpreje«? V tej dilemi so pregla-vice, ki jih nemški odgovor dela britanskim diplomatom. Ta »alsbald«! Zakaj je moral zaiti v besedilo nemškega odgo-vora.

Balada in romanca o starem Locarnu sta izumrli. Srednj tragike pa se zarisujeta na obzorju smehljajoči se oblčki. Lahki si namanejo roke, ker je radi porenškega nadnega udara Evropa v svoji pozornosti na afriški fronti razbremenjena. Kdo naj se v kočljivi situaciji zavzema za Abebo? Zrellost konjunktura prisoja Italiji pomembnost jezička na tehničnici. Danes

Francija bo mobilizirala

POD VTISOM TE FLANDINOVE GROŽNJE JE SVET DRUŠTVA NARODOV PO ŠTIRIURNI VIHARNI SEJI OBSODIL REMILITARIZACIJO PORENJA. — »VSAKA ISKRA LAHKO POVZROČI POŽAR«. — ZOPET V ŽENEVO. — FRANCOZI PREDLAGAJO HAAŠKO ODLOČITEV IN DELNO EVAKUACIJO. — FRANCOŠKI REZERVISTI NA VZHODNO MEJO. — FRANCOŠKI GENERALISIMUS: ZRAK JE PREPOLN MOŽNOSTI.

LONDON, 17. marca. Včerajšnja večerna seja sveta Društva narodov je bila mestoma zelo burna in je trajala štiri ure. Danski zunanji minister Munch, ki zastopa tudi skandinavske države, je zagovarjal Hitlerjevo politiko in se je izrekel proti vsakemu sklepu, ki bi bil naperjen proti Nemčiji, da bi ostala vrata za pogajanja odprta. Tudi se je Munch izrekel za splošno novo preureditev evropskega varnostnega stanja. Francoski delegati so nastopili proti Munchu. Višek je dosegla dramatika tajne seje, ko se je dvignil Flandin, ki je izjavil, da bo zapustil sejo, da bo odpotoval v Pariz in predlagal vladi splošno mobilizacijo. Flandinova izjava je napravila tolik vtis, da so delegatje pristali na moralčno obsodbo Nemčije radi kršitve locarnskega dogovora. Londonsko časopisje opozarja na resnost položaja. Vsaka iskra lahko povzroči požar. Današnja seja locarnskih pogodbenic je bila zadnja v Londonu in svet Društva narodov bo imel jutri zadnjič svoje zasedanje v Londonu, in se potem vrne v Ženevo.

LONDON, 17. marca. Danes ob 11. uri se je sestala konferenca zastopnikov locarnskih pogodbenic. Anglija sa se zavzema za sklenitev novega Locarna, ki naj bi v jamstvih šel preko jamstev starega pakta. Francozi pa predlagajo sledeče: 1. Nemčija naj predloži glede francosko-sovjetskega pakta svojo pritožbo mednarodnemu razsodišču v Haagu. — 2. Do odločitve haaškega razsodišča naj se napravijo primerni varnostni ukrepi. — 3. Nemčija zmanjša število v remilitarizirani porenski zoni garnizoniranih oddelkov tako, da se nekateri oddelki umaknejo. — 4. Težko nemško topništvo naj se umakne v cono, ki je najmanj 50 km oddaljena od francoske in belgijske meje. 5. Nemčija naj bi se obvezala, da ne bo v tem času gradila nobenih utrdb.

Belgija se bo priključila omenjenemu francoskemu predlogu, Italija ni zavzela k temu nikakšnega konkretnega stališča. Iz francoske strani se izjavlja, da se bodo proti Nemčiji v slučaju nesprejetja teh predlogov takoj uveljavile finančne in gospodarske sankcije.

PARIZ, 17. marca. Havas poroča, da je 2000 rezervistov krenilo včeraj iz Pariza na vzhodno mejo. Baje gre samo za redni letni poziv rezervistov.

PARIZ, 17. marca. Generalisimus francoske vojske general Gamulin je imel v Strašburgu govor, v katerem je dejal, da ne izdaja nobene državne tajnosti, če prizna, da je zrak poln najrazličnejših možnosti. Dejal je, da se Francija lahko popolnoma zaupa vzhodnemu trdnjaskemu pasu in Maginotovi liniji.

20 italijanskih letal postreljenih na abesinska tla

»NOBENIH VAŽNIH DOGODKOV« — JEZUSA AFEVORKA SKRIVNOSTNA MISIJA. — RAS DESTA UKLENJEN V NEGUŠEVI PALAČI. — MULUGETI NOBENIH ČASTI, KER NI BIL NEGUŠU POSLUŠEN.

RIM, 17. marca. V službenem komunikeju št. 156 brzojavlja maršal Badoglio: Na eritrejski in somalijski fronti ni bilo važnih dogodkov. Neko letalo je pri vrnitvi treščilo izza italijanske linije in je pri tem poginilo pet članov italijanske letalske posadke.

PARIZ, 17. marca. Agencija Radio poroča iz Addis Abebe, da se je bivši abesinski poslanik v Rimu Jezus Afevork vrnil iz glavnega stana v Addis Abebo in da se je takoj podal v Evropo. Ne ve se pa, kam. Obstoja mišljenje, da bo obiskal Pariz, London in Ženevo radi protesta proti odgoditvi petrolejskih sankcij.

ADDIS ABEBA, 17. marca. Pri bombardiranju Kvorama se je posrečilo abesinskim protiavijskim baterijam, da so zrušili veliko italijansko letalo, ki se je plamenih spustilo na tla. Vsa posadka je poginila. V službenih krogi se zatrjuje, da so Abesinci doslej postreljali iz višin na zemljo okoli 20 italijanskih letal.

TOKIO, 17. marca. Neki član japonskega generalnega štaba je zbral sledeče podatke o vojnih silah sovjetske Rusije na Daljnem vzhodu: 200.000 vojakov, 900 letal, med temi veliko težkih bombarderjev, 400 lahkih in težkih tankov. V Vladivostoku je 50 najmodernejših podmornic. V Evropi ima Rusija v rezervi 3000 letal. Z izgraditvijo dvojnih tračnic na sibirski magistrali je položaj povsem drugačen kakor za rusko-japonske vojne.

LONDON, 17. marca. Po vesteh »Daily Maila« iz Džibutija so rasa De-

sto uklenjenega pripeljal v negušovo palačo v Addis Abebo. Cesarica se je zaman zavzemala, da bi osvobodila svojega zeta. Adjutant rasa Deste Adama je bil ustreljen. S tem v zvezi poročajo »Times«, da se niso radi Mulugetti ob priliki pogreba izkazale nobene vojaške časti in to na negušovo zapoved, ker je ras Mulugetta odredel negušu poslušnost in vodil vojno na svojo roko.

Na tističu domače politike

PRORAČUN V SENATU.

Včeraj je bila v finančnem odboru senata razprava o novem državnem proračunu. Glavni govornik je bil senator dr. Albert Kramer, čigar preko dveurna izvajanja so zbudila veliko pozornost. Podal je izčrpno in temeljito analizo novega proračuna s stališča proračunskega ravnesja in realnosti. Obširno je govoril o splošnem gospodarskem stanju v državi, o kmečkij razdolžitvi, o krizi kreditnega gospodarstva in drugih problemih. V svojih izvajanjih je dr. Kramer zahteval glede sestave proračuna decentralizacijo, ki bi lahko očitovale udeležbo posameznih delov države na dolžnostih in pravicah, kolikor gre za državno gospodarstvo. Dr. Kramer je naglašal nedopustnost, da se država pojavlja kot ne-lojalen konkurent privatnim podjetjem. Opozarjal je na usodne posledice redukcije uradniških prejemkov. Na njegovo vprašanje, kaj je resnice na govoricah o novih redukcijah na račun državnega uradništva, je finančni minister Letica izjavil, da je mnenja, da so nove redukcije uradniških prejemkov nemogoče in da ni na to niti misliti. Po izvajanjih dr. Kramerja, ki so jih navzočni sprejeli z živahnim pritrdjevanjem, se je dopoldanska seja zaključila in se je razprava nadaljevala popoldne ob 16.30.

SESTANEK SLOVENSКИH MAČKOVCEV.

V nedeljo je bil v Celju sestanek zastopnikov vseh 29 srezov. Na tem sestanku slovenskih Mačkovcev so govorili vpok. min. dr. Kukovec iz Maribora, dr. Lončar iz Ljubljane, g. Ljubinski in urednik »Zemlje« Pavel Krajcer.

ZENICA.

Ministrski svet je odobril uredbo glede nakupa deležev Industrije železa d. d. Zenica. V smislu omenjene uredbe se pooblašča minister za šume in rude, da odkupi preko direktcije državnih rudarskih podjetij v Sarajevu od nove emisije delnic Industrije železa d. d. Zenica do 25.000 delnic po 100 dinarjev in 250.000 delnic po 170 dinarjev, to je, da se za vse delnice skupaj plača največ 45 milijonov dinarjev.

LJOTIČ BOLAN.

V Slavonskem Brodu bi imelo biti predvčerajšnjim politično predavanje predsednika »Zbora« Dimitrija Ljotića, ki pa je radi obolenosti v zadnjem trenutku odpovedal predavanje. Mesto njega je govoril Danilo Gregorič, ki je kritiziral sedanji sistem parlamentarne demokracije.

ali jutri se bodo preklicale sankcije proti Italiji, da se zajamči italijanska pomoč v zadevah evropskih razdorov in razkolov.

Pa tudi tam na Daljnem vzhodu reži nasproti lokavj Japonec. Japonski generali pritiskajo z novo silo na novih koncesijah, pridobljenih in priborjenih s krvjo v tokijskem puču padlih upornikov. — Sovjetska Rusija ima svoje skrbi za za-

padu. Kitajska, Mongolija sta kakor zreli hruški, ki padata v naročje japonskega imperializma.

Trenutki ustvarjajo včasih neverjetne prelome in prepade v danih okoliščinah. Takšno situacijsko revolucijo je povzročil tudi 7. marec 1936. Ob Temzi tišči megla. Ali bodo državniški diplomatske glave k tlom v hladnem, treznem preso-

janju meglo razkadili? Kedaj? Ali pa se bodo nemara vsi ti predlogi in načrti ob zeleni mizi v megli porazgubili in razblinili? Tudi največji diplomat in državnik ne bi vedel dati točnega odgovora. Danes nihče ne ve, kako se bodo zavalovali potresni sunki, ki so se pred dobrimi 10 dnevi razširili in nemirnega berlinskega epicentra.

-ec.

Sokolske vesti

Sokolsko okrožje Maribor desni breg

je zborovalo ob polnoštevni udeležbi zastopnikov vseh 12 društev v okrožju. Zbor je potekel v znamenju obračuna uspelega letnega dela preteklega leta in v programu dela za l. 1936.

Izvršeno delo 1935.

Najlepša manifestacija sokolskega dela je bil okrožni zlet na Pragerskem, kjer je disciplinirano nastopilo 565 telovadečih. Izraz harmoničnega dela so bili uspeli društveni nastopi združenih društev v Slavnici, Zgornji Polskavi, Rušah, v Limbušu, v Slovenski Bistrici in na Teznu, kjer je vsega nastopilo 1271 telovadečev. Okrožni kolesarski izlet k Sv. Marjeti na Dr. polju je dobro uspel. V septembru se je vršil delovni sestanek načelnikov in načelnic ter tečaj za vodnike naraščaja. Okrožje je prvo leto preizkusilo delo v preorganiziranem okrožju in to s pozitivnim uspehom. Težišče dela okrožja je bilo v stiku z društvom in v vzgoji vadiateljskega kadra in naraščaja. Stanje telovadečev: 162 članov, 54 članic, 170 m. nar., 91 ž.

Kulturni pregledi

Sarajevo slavi umetnika-Slovenca

Ob 25letnici umetniškega delovanja gledališkega igralca, prvaka sarajevske drame, režiserja in dramskega pisca g. Rade Pregarca — Lep večer v sarajevskem Narodnem gledališču — Pregarčevi spomini na Maribor

Sarajevo, 13. marca 1936.

Direktor mariborske drame v letih 1926 do 1929, od svojega odhoda iz Maribora naprej prvak sarajevske drame in glavni režiser tukajšnjega Narodnega gledališča, g. Rado Pregarc, slovenski rojak iz danes zaslužene Julijske krajine, je sinoči slavil 25-letni jubilej svojega umetniškega ustvarjanja kot igralec, režiser in dramski pisec. Pravilno: slavilo ga je Sarajevo, ki ljubi gledališko umetnost. Da tega ni malo, je dokazala nabito polna velika gledališka dvorana z galerijami in balkoni vred. Umetnik po milosti božji je za ta svoj jubilej napisal novo dramo »Marta in Marija, v kateri v okviru zakonskega trikota in na osnovi svetopisemne legende o »materijalistični« Marti in »duševnosti« Mariji rešava težek, zanimiv sodobni problem borbe med duševnostjo in materijalizmom današnje dobe, obenem pa — sporedno — problem borbe med mlado in staro generacijo. Gosp. Pregarc je svojo dramo sam režiral in igral obenem tudi eno glavnih vlog: zapitega večnega študenta, predstavitelja stare generacije. Drama je vsebinsko močna in tudi po tehniki. Pri občinstvu je dosegla velik uspeh.

Ob slavnostnem razpoloženju občinstva je na odprtem odru sprejemal g. Pregarc brezbroj čestitk, v kolikor jih ni že včeraj cel dopoldan.

— Znamo, da hite danes Vaše misli preko Učke gore tja k Vašim dragim in k Vašim ožjim rojakom... A vidite, polna dvorana Vam je dokaz, da Vas cenijo, časti in ljubi tudi Vaša nova domovina, naše Sarajevo! — je dejal g. upravnik gledališča v svoji čestitki. In stotine rok so navdušeno pritjevale.

— Tvoja mati je želela, da postaneš svečenik v hramu Božjem, a usoda je hotela, da si postal svečenik v hramu Talijinem! — je med drugim spregovoril predsednik društva gledaliških igralcev. In zopet so zaploskale stotine in stotine rok. Ploskanja ni hotelo biti ne konca na kraju. Očitno najbolj ga je ganila čestitka imenom slovenskih delavcev v Sarajevu, združenih v društvu »Cankar«.

Ali naj naštevam neštete čestitke iz vseh strani Evrope, seveda zlasti tudi iz Slovenije?! Tudi Maribor se ga je lepo spomnil. Pesnika Oton Župančič in M. Samce sta mu čestitala v lepih verzih. Med čestitkami je tudi ena od znanega odličnega nemškega publicista Hermana Wendela.

Obiskal sem ga pred slavnostno predstavo v gledališču. Bil je očitno prese-

nar., 330 m. dece in 343 ž. dece, skupaj 1150 telovadečih.

Program za l. 1936.

Okrožni zlet v Limbušu dne 5. julija. Meddruštvene tekme dece dne 10. maja. Tekme v odbojki po skupinah tekem avgusta. Kolesarski izlet celotnega okrožja v juliju ali avgustu. Tekme v smuku okrožja, ki bi ocenila tekmovalce v okrožju in posameznih edinic. Društveni nastopi se bodo vršili pri Sv. Lovrencu na Pohorju, v Studencih, v Hočah in v Framu. Tečaji za društva po skupinah.

Vodstvo okrožja se je izvolilo v sledeči sestavi: načelnik br. Zei Zlatko, nam. br. Ledinek Miloš, načelnica s. Zeijeva Marija, nam. s. Kodrič Marica, predsednik okr. uprave br. Ciriš Hočesar, tajnik br. Stani Branko, četni referent br. Stopar Jože, prosvetar br. Koruza Albert in zdravstveni referent br. dr. Kralj Angel. V l. 1936. bo okrožje polagalo največjo pažnjo delu v edinicah, ki mora biti nepretrgano, enotno in načrtno zdravo!

nečen in iskreno vesel tega obiska iz Maribora.

— Kie sem doslej deloval? Zlasti na katerih slovenskih odrih?

Pestra je moja zgodovina. Kot 19letnega gimnazijskega maturanta me je hrepenenje potegnilo k takratnemu zasebnemu slovenskemu gledališču v Trstu, ki so ga l. 1910 ustanovili požrtvovalni slovenski rodoljubi dr. Rybač in drugi v času najbolj živega nacionalnega pokreta tržaških Slovencev, s trdno voljo, da se Slovenci v tujerodnem morju afirmirajo kot nacionalna in kulturna edinica.

A ni me vzdržalo tam. Zahotelo se mi je študija prave gledališke umetnosti pri drugih evropskih narodih. Kakor nomad sem se potepal po Evropi, po vseh glavnih gledaliških središčih predvojne Evrope, zlasti v Firenci, na Dunaju in v Berlinu. L. 1914, ob izbruhu vojne, pa sem se kar v civilu vtihtapil v Rusijo, še predno je ona vstopila v vojno. Tam v slovanski Rusiji, pri Hudožestvenikih, sem se prepotoval v gledališki umetnosti. Hudožestveni teater je napravil name globok utis, in prepojen z novim, slovanskim svetovnim nazorom in s slovansko umetnostjo sem se po vojni vrnil v domovino.

V Ljubljani, kjer sem deloval od l. 1919 do l. 1922, sem hotel uveljaviti ruske ideje v gledališču, a naše razmere so bile preozke...

Moja splitska doba od l. 1922 do l. 1926 Vas ne bo zanimala.

Utešjenost naših razmer sem moral občutiti tudi v Mariboru, kjer sem deloval od l. 1926 do l. 1929. Vendar imam baš na Maribor najlepše spomine in me ravno Vaš obisk izredno veseli. Doživel sem tam veliko razumevanja za svoja stremjenja, da poglobim umetniško stran gledališča. Razmah na žalost ni bil mogoč. Mesto je razmeroma majhno, slovenske, za našo umetnost dovezne publike je bilo takrat še premalo. Plod našega umetniškega dela ni mogel tako naglo dozoreti. Ovirale so nas neprestano finančne težave. Upravnik g. dr. Brenčič, ki ga hranim v najlepšem spominu, mi je večkrat dejal: primum vivere, deinde philosophari.

Veseli me pa še danes, da je iz moje mariborske šole izšlo lepo število prvovrstnih talentov, kakor so Furjan, Nakrst in drugi. Povdariti moram, da imamo Slovenci veliko gledaliških talentov, zlasti velja to za Maribor. Žalibog jih ne moremo izbrusiti, ker nimamo sredstev.

Najlepši spomini me vežejo tudi na prekrasno okolico Maribora, kamor sem tako rad pohitel. Še danes mi je uganka, zakaj so oni divni kotiček ne severni

strani Maribora krstili za Pekel mesto za Paradiž...

— Ali sem zadovoljen z uspehi svojega dosedanjega dela?

Če se oziram nazaj in se pomnim, kaj vse sem hotel v svoji mladosti, pa pogledam uspehe, bi se me morda lotila malodušnost. Toda ko stojim na deskah v Talijinem hramu in gledam v neštete oči, v katerih vidim razumevanje naše umetnosti, se mi zdi, da sem srečen, če sem s svojim delom oplemenitil dušo vsaj enega človeka...

— Moji načrti za bodočnost?

Okno v svet

Grozovito besnenje vodnega elementa v Severni Ameriki

PREKO 50 MILIJONOV DO LARJEV ŠKODE. — VELIKO ČLOVEŠKIH ŽRTEV.

BOSTON, 16. marca. Ob poplavih je bilo nekaj grozljivih prizorov. V San Franciscu si je žena, katere hišo so valovi nenadoma obkrožili, zamaž prizadevala, da bi rešila sebe in petero otrok. Sosedje so morali gledati, kako so otroci skozi okno najvišjega nadstropja prosili pomoči, ko se je stavba nenadoma podrla in jo je valovje odplavilo. V Maine in New Hampshire naraščajo reke in gre škoda v milijone. V Manchesteru je voda odplavila jekleni most.

Mariborske in okoliške novice

Huda prometna nesreča pri Bresternici

Šest žrtev splašenega konja — Motociklist, ki je povzročil nesrečo, izginil brez sledu

Včeraj popoldne se je pripetila kakor poroča današnje »Jutro«, na cesti blizu Bresternice huda prometna nesreča, o kateri se je kmalu zvedelo po vsej okolici. Na vozu posestnika Grašiča iz Bohove se je peljalo proti Mariboru šest oseb, med njimi 60letna posestnica Marija Večernikova iz Bresternice, 63letna Ana Javornikova iz Selnice št. 19 in 65letna Neža Jaukova iz Slemen št. 63. Nepričakovano je privozil vozu nasproti v naglem tempu neki motociklist. Konj, ki je bil vprežen v voz, se je motornega vozila ustrašil in zdiral po cesti.

Voznik na vozu se je zamaž trudil, da bi ustavil splašenega konja, ki je dirjal z ljudmi vred v neizogibno nesrečo. Ker je voz zadel v obcestni kamen, se je prevrnil in pokopal pod seboj vseh šest oseb.

Splašeno živinče je besnelo še naprej, toda ljudje, ki so slišali kričanje, so prihiteli na pomoč in ga ukrotili z največjo težavo. Izpod prevrnjenega voza so naglo spravili vse ponesrečence. Trije med njimi so bili težko in nevarno ranjeni, in sicer posestnica Večernikova, Ana Javornikova in Neža Jaukova, ostali trije pa so dobili lažje poškodbe. Vse tri poškodovanke so poklicani mariborski reševalci takoj prepeljali v bolnišnico, ostalim pa so nudili pomoč na kraju nesreče.

Večernikova in Jaukova sta dobili hude poškodbe po vsem telesu in je Večernikova delj časa ležala v popolni nezavesti. Ani Javornikovi pa je voz zlomil desno roko. Po nesreči je motociklist izginil brez sledu in poizvedujejo za njim varnostne oblasti.

Bitka s tihotapci na meji

Te dni je nameravala neka tihotapska skupina vtihtapiti v našo državo pri Tišini ob meji večjo množino blaga. Možakarji so imeli blago spravljeno v nahrbtnike in vrečah ter so prišli iz Avstrije preko Mure. Ko so prišli na našo stran, jih je ustavila naša obmejna straža, ki je bila pojačena z orožniki. Tihotapci so se pogнали v beg tako, da je začela obmejna straža streljati, čemur so odgovarjali tudi tihotapci s strelji iz revolverjev. Nastala je strelska bitka. Dva tihotapca sta se vrgla na tla, da bi si

rešila življenje in sta tako padla v roke naših obmejnih organov. Sta to Stefan Baši in Janez Flegar iz Tišine. Prvi tihotapec je skočil v Muro, drugi pa so se pogнали nazaj preko meje na avstrijsko stran. Med begom so odvrgli vtihtapljeno blago, ki ga je carinska oblast zaplenila, in sicer 80 kg saharina, 8432 kamencikov, 72 komadov vžigalnikov in različne drobne robe: cigaretni papir itd. Skupne carinske kazni za to blago znašajo okrog dva milijona dinarjev.

Kam pojdemo?

GRAJSKI KINO. Od danes dalje »BORBA Z ZMAJEM«

Sijajna veseloigra z Adelo Sandrockovo, Lucijo Engleschevo, Greto Theimerjevo. Sledi večifilm »Jekleni orli«. Najnovejši »Ufa« žurnal: zaključek zimske olimpijade, kaže vse svetovne prvake.

Grajski kino, matineja. V sredo, dne 18. marca ob 14. uri in 19. marca na Jozefovo ob 11. uri veliki kriminalni film v nemškem jeziku »Angel iz pekla«.

Kino Union. Danes velenapeti senzacijski film »Zmagovalci oceana« (Zmaga srca) z Karl Ludvik Diehl-om in Doroteo Wieckovo.

Večer angleške narodne pesmi. Gospa Ethel Lewis, ki je na svoji turneji po Jugoslaviji povsod nastopala z velikim uspehom, bo v petek, dne 20. marca ob 8. uri zvečer v Vesni ponovila svoj koncert angleških narodnih pesmi. Topot je koncert namenjen širši javnosti, da lahko spozna značaj angleške narodne

pesmi. Vsaka pesem se bo predhodno vsebinsko raztolmačila. Pri koncertu sodelujejo iz prijaznosti g. A. Živko in g. Neralič ml. s svojim zborom. Predprodaja vstopnic pri ge. Zl. Brišnikovi. Ne zamudite te redke prilike!

Ako hočete videti res imeniten »šlager«, obiščite Veliko kavarno.

K proslavi 10letnice obstoja Pevskega zbora Slovenskega trgoveškega društva v Mariboru. Imenovani pevski zbor je bil ustanovljen z namenom, da zbere v svoj krog trgoveške nameščence in jim nudi priliko, da spoznajo in vzljubijo našo lepo pesem. Na ta način se je gojila med članstvom tudi družabnost in so se v ta namen prirejali izleti, na katerih so mladi pevci pridno prepevali. V zboru se je polagala največja pažnja narodni pesmi. Ob 10letnici svojega obstoja si je postavil zbor hvaležno nalogo, da se s svojim nastopom pokloni spominu umrlih skladateljev, ki so živeli v Mariboru in proslavi še živeče. Na sporedu so v zaporedni vrsti pesni A. M. Slomška, F. Stegnarja, p. Hudovernika, H. Vogriča, V. Parme in O. Deva. Tem sle-

dijo pesmi drugih skladateljev (Adamič, Pavčič, Vilhar). Prof. Mirk je za to priliko odstopil zboru svojo najnovejšo skladbo s spremljevanjem klavirja »Tožba in sodba«, prirejeno po šalivi narodni pesmi iz Zagorja. Tako nam spored nudi tudi skromno sliko razvoja naše pesni. Priporočamo narodnemu občinstvu, da se te proslave, ki se vrši v soboto, dne 21. t. m. ob pol 21. uri v Narodnem domu, polnoštevilno udeleži.

Jožefovanje pri Mariborski koči. Kakor vsako leto bo tudi letos pri Mariborski koči na Jožefovo kakor na predvečer v sredo tradicionalno godovanje vseh Jožekov in Pepc. Za dobro voljo bo preskrbljeno!

Kino-kavarna, kino-bar. Dnevno senzacionalen spored. Štiri internacionalne plesalke in sijajen mlad žongler. Začetek koncerta ob 8. uri, sporeda ob 10. uri. V nedeljo in praznik popoldanski koncert z neskranim sporedom.

Vozne olajšave. Beograd 21. marca skupščina poljed. nabv. zadruga, polovična vožnja za delegate od 17. do 25. marca. — Beograd 21. in 22. marca skupščina ruskega sokolstva, polovična vožnja od 18. do 25. marca. — Split 22. in 23. marca kongres udruž. zvan. in služiteljev, polovična vožnja. — Avstrija, do 31. marca po 7dnevem bivanju 60% popust na žel. pri povratku. — Nemčija, 60% popust po 7dnevem bivanju v poljubnih krajih do 31. oktobra t. l. — Švica, po 6dnevem bivanju 30% popust na švic. žel. do 30. aprila. — Italija, do preklica po šestidnevem bivanju v poljubnih krajih 50% popust. Vse nadaljnje informacije, preskrba viz, nakup valut itd. pri Putniku, Maribor, Celje.

Narodna gledališča

REPERTOAR.

Torek, 17. marca ob 20. uri: »Ples v Savoyu«. Red C. Gostovanje Marice Lubejeve.

Sreda, 18. marca: Zaprto.

Četrtek, 19. marca ob 15. uri: »Ples v Savoyu«. Znižane cene. — Ob 20. uri: »Trafika«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Drevi gostuje Marica Brumen-Lubejeva v operi »Ples v Savoyu«. Nastopi v ulogi Daisy, s katero je žela v Zagrebu mnogo uspeha.

Jožefovo v gledališču. Ob 15. uri bo prva popoldanska uprizoritev privlačne operete »Ples v Savoyu«. Znižane cene. — Ob 20. uri bo zadnja uprizoritev učinkovite in zabavne veseligrice »Trafika«. Pri tej predstavi veljajo globoko znižane cene in velja najcenejši sedež le Din 4.

Premiera tragikomedije Štefana Zweiga »Siromakovo jagnje« bo v kratkem. »Siromakovo jagnje« je literarno visoko vredno delo, pisano z izbornim odsko tehnično ter ima zelo zanimivo snov, ki stoji v njenem osredju Napoleon Bonaparte, poročnik Fours in njegova žena, pozneje Napoleonova ljubica Bellilote. Dejanje je razgibano, veliko ulogo igrajo tudi ansambelske scene vojakov v Egiptu ter revolucionarna scena v Parizu. Režira glavni režiser J. Kovič, nastopijo Rasbergerjeva, Starčeva, P. Kovič, J. Kovič, Grom, Nakrst, Furijan, Gorinšek, Košuta, Blaž, Verdonik, Štandeker in drugi. Za to premiero so nabavili nove kostume in dekoracije.

Josip Povhe, priljubljeni komik, gostuje v kratkem v operetah »Bajadera« ter »Cigan baron«.

O tem in onem

Himen. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Ivan Giber, zasebni uradnik, Smetanova ulica 23, in Josipina Kremp, trgovska nastavljenka. — Srečko Bernič, ekonomski uradnik v splošni bolnišnici, in Marija Fatur, uradnica, Po-breška cesta 12. — Albin Polec, šofer, Aleksandrova cesta 81, in Ana Kočevar, tkalka. — Rupert Hofer, Meljska cesta 85, in Ivana Oglarin, šivilja. — Angeli Nermec, zasebni uradnik, Počehova 56. — Emilija Lovč, zasebnica. Bilo srečno!

Mrtvaški zvon. V splošni bolnišnici je umrl v starosti 56 let posestnik Josip Jurše. Pokopali ga bodo v Rušah. Žalostnim našim toplotno sočutje!

Belj možanci so preko noči odeli Pohorje do vznožja s snežno odejo. Tekom dopoldneva je snežna belina ob solčnih žarkih izginila.

Objava. Na praznika, dne 19. in 25. marca ostanejo trgovine v mestu Mariboru predpoldne odprte. — **Združenje trgovcev za mesto Maribor.**

Založba »Piramida«. V Mariboru se je osnovala nova knjižna in književna založba »Piramida«. Izdajala bo letno 4 romane in razen tega revijo za politična, socialna in kulturna vprašanja.

Tujski promet. V prvi polovici meseca marca je bilo v Mariboru pri policiji prijavljenih 1342 tujcev, od teh pa 372 inozemcev. Od inozemcev je bilo 25 oseb iz Gradca, 25 iz Dunaja in 322 oseb iz drugih inozemskih krajev.

Obmejni promet v mesecu februarju. Preko severne meje je pripotovalo v Jugoslavijo v mesecu februarju skupno 3846 oseb, odpotovalo pa 3979 oseb.

Radijski koncert »Drava«. Ljubljanski radio bo ddajal v sredo 18. tm. večerni koncert mariborskega žel. moškega zbora »Drava«, ki bo pod vodstvom zborovodje Albina Horvata izvajal 9 skladb jugoslovenskih narodnih in umetnih pesmi, med njimi tudi Mirkovo kantato »Blagovestnikom«. Bariton solc poje g. Faganeli, na klavirja in harmoniju spremljata zbor g. prof. Mirk in g. kapelnik Gašperič.

Vremenske zadeve. Malo izpremembe, ponekod bo nekoliko snežilo, le malo topleje. Tako pravi dunajska vremenska napoved.

Putnikovo vremensko poročilo z dne 17. marca: Pohorje: temperatura — 1, mirno, jasno, 10 do 20 cm novega pršiča na stari podlagi 20 do 60 cm. Smuka idealna. Peca: temperatura — 1, mirno, jasno, 20 cm novega pršiča na stari podlagi 120 cm, smuka idealna. Mozirska koča: temperatura — 1, jasno, solčno, 80 cm sreža, smuka odlična.

Nočno lekarniško službo imata danes v torek Savostova in Vidmarjeva lekarna, jutri v sredo Sirakova in Minařikova.

Napad iz zasede. Včeraj zvečer so pripeljali v mariborsko bolnišnico 24letnega delavca Antona Murka iz Limbuša, ki ga je blizu Peka napadel neznan mlajši moški iz zasede ter ga z železnim drogrom pobil na tla. Udarci na glavo je bil tako silen, da je nesrečnemu počila lobanja.

Tragikomičen dogodek se je pripetil na Pobreški cesti. Mimo kaznilnice je vozil proti mestu kolesar Ivan Sluga. V njegovo kolo je od zadaj zavozila neznan kolesarka, kar je imelo za posledico padec obeh kolesarjev. Ker je Sluga neprevidno kolesarko nekoliko oštel, mu je ta prisilila krepko zaušnico in takoj nato sta planila nanj dva moška, ki sta ga vrgla na tla ter pošteno premikastila.

Falziřikat. Neki trgovec na Tržaški cesti je izsledil včeraj dobro ponarejen 10-dinarski kovanec. Falziřikat je zaplenila policija.

Ukradeno kolo. Ključavničarju Ivanu Goljatu je nekdo iz Krekove ulice ukradel kolo znamke »Steyr« z evid. številko 96880.

Studenške novice

Občinske volitve. Zanimanje za občinske volitve je v Studencih veliko. Prirejajo se pridno volilni shodi in agitira po skupinah od moža do moža. Včeraj zvečer sta bila dva volilna shoda Šrajberjeve skupine in sicer pri »Beli zastavi« in pri »Novem svetu«.

Stilmondski župan na studenskem odru. Dramska družina Sokolskega društva je uprizorila v soboto 14. in v nedeljo, dne 15. t. m. Stilmondskega župana. Vsi igralci so se potrudili, da bi podali čimvernejše to težavno dramsko delo. Reči moramo, da se jim je to tudi v polni meri posrečilo. Režiral je naš spretni režiser br. Mlakar, ki je sam podal mojstersko župana. Nad vse pričakovanje dobro je igrala s. Kranjčeva Milena, ki je igrala Belo. Pohvalno pa moramo omeniti tudi vse ostale naše stare znanke na odru. Obisk je bil prvič dober, drugič pa slab. Režijo te igre je posvetil br. Mlakar spominu svojega učitelja br. Hrena

Gospodarska življenja

Iz »črne« knjige našega gospodarstva

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 15. do 29. februarja 1936 sledečo statistiko: **Otvorjeni konkurzi:** v Dravski banovini 2, v Savski banovini 2, v Vrbaski banovini 1, v Zetski banovini 1, v Vardarski banovini 1. **Razglašene prisilne poravnave izven konkursa:** v Dravski banovini 8, v Savski banovini 4, v Vrbaski banovini 1, v Primorski banovini 1, v Drinski banovini 1, v Dunavski banovini 2, v Vardarski banovini 1, Beograd, Zemun, Pančevo 2.

KONKURZI IN PORAVNAVE.

Razglašen je konkurz o premoženju trgovca Viktorja Piliha v Zalcu. Konkurni komisar Radej, upravnik mase odvetnik dr. Pintar v Celju.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju gostilničarja in mesarja Rudolfa Debeljaka v Dolanah, p. Sv. Barbara v Haložah. Poravnalni sodnik dr. Poznik, poravnalni upravnik odvetnik dr. Horvat v Ptuj. Narok za sklepanje poravnave dne 20. aprila ob 10.

Končano je poravnalno postopanje drogišta Josipa Poberaja v Ptuj.

Predlog razglasitve konkurza o premo-

ženju »Tovarne za špirit in drože, d. d. v Račah« pri Mariboru se zavrne, ker ni kritja za konkurzno postopanje.

Marenberški živinski sejem. Zadnji živinski sejem je bil zelo dobro založen. Posebno mnogo je bilo konj. Dosti jih je prišlo tudi iz Hrvaškega, misleč, da se bo dalo kaj poceni kupiti. A tudi naši kmetje so se organizirali in so trdno držali razmerno dokaj visoke cene in niso odmaknili niti pare. Tako niso prodajali kilogram žive teže pod 3.50 Din. Prekupčevalci iz Hrvaškega so bili zelo razočarani.

Sportna gibanja

LEP USPEH MARIBORSKIH BOKSAČEV V LJUBLJANI.

Preteklo soboto je bila v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani revija slovenskih boksačev, ki so se je udeležili tudi atleti PSK (bivše Svobode), ter SK Slovana iz Ljubljane in SK Kamnika. Na tem zanimivem tekmovanju so Mariborčani dokazali, da dominirajo v slovenskem boksarskem sportu. V končnem plasmanu je PSK Maribor dosegel 11 točk, SK Kamnik 4, Slovan pa 2 točki. Posamezni rezultati so bili naslednji:

Rome (SI) je premagal po točkah Senekoviča (Maribor). Borba Kaiser (Maribor) Goršak (Slovan) se je končala neodločeno. Podgoršek (K) je premagal Ilvarja (S) s tehn. k. o. Pittner (Maribor) je s tehn. k. o. odpravil Mahoviča (S). V borbi Štrukelj (M): Baloh (S) je zmagal Mariborčan po točkah. Jevšenjak (M) je porazil Kosca (S) in Ipavec (M) pa je v krasnem stilu odpravil s tehn. k. o. Helerja (S).

Poljičanske novice

Z nožem nad avto, odnosno napad na pnevmatiko, je doživel te dni avto tukajšnjega zdravnika, in sicer v Makolah. Ko se je pripeljal tja okrog 19. ure k nekemu bolniku, je pustil voz pred gostilno. V tem se mu približata dva pijanca in se lotita njegove pnevmatike. Prvi je prerezal z nožem gumo prednjega levega kolesa, nakar je izročil nož tovarišu, ki je prav tako poškodoval rezervno pnevmatiko zadaj. Po izvršenem dejanju sta izginila. Vendar so ju naši jrožniki kmalu izsledili. Sta to posestniški sin S. A. iz Globokega in mizarski pomočnik S. F. iz Makol. Izgovarjala sta se s pijanostjo. Zdravnik je oškodovan za 2000 Din.

Novice iz Marenberga

Iz občine. Na zadnji občinski seji se je soglasno sprejel občinski proračun za leto 1936/37. Na znanje se je vzela tudi dražba občinskega lova za dobo 12 let. Izvolil se je nadalje pokopališki odbor. Referat občinske elektrarne je prevzel g. Langeršek Josip.

Sestanek županov marenberškega sodnega okraja. Pretekli teden so se sestali v Marenbergu vsi županji marenberškega sodnega okraja, da se pomenijo o razdelitvi bremen radi ustanovitve davčne uprave v Marenbergu. Na žalost pa ta sestanek ni prinesel zaželenega uspeha. Predstojniki občin se niso mogli zediniti, kako bi vsa bremena, ki bi nastala s tem, da bi prišla davčna uprava v Marenberg pravično razdelili.

Drobne od vsepovsod

V Angliji proizvajajo dnevno pet letal, in sicer tri vojaške in dve civilni. Anglija razpolaga z dovolj motorji, tako da pride na vsak aparat še rezervni motor.

Pri Gorici je strmoglavilo neko italijansko vojno letalo. Posadka je mrtva.

Strašni ciklon je pustošil v Argentini ter uničil mesto Ghillar. Doslej so izveleli izpod ruševinami 50 mrtvih.

Atenska univerza zaprta. Radi nemirov na atenski univerzi je grška vlada odredila ukinitve predavanj.

V glavnem mestu Argentine je okoli 400 komunistov navalilo na naselbino Obera. Vnela se je med komunisti in policijo pravcata bitka, v teku katere so se komunisti razpršili.

Stavka newyorških liřbojev, ki je trajala nekaj tednov, se je končala.

Katastrofalne poplave v Ameriki. Zaradi nenadnega vremenskega preobrata so skoraj vse reke silno narasle ter poplavlje več mest in naselbin. Škoda je ogromna.

Hauptmanova usoda je še vedno negotova. Iz Trentona javljajo, da je Hauptmanov branilec ponovno zaprosil za podaljšanje roka za izvršitev smrtne kazni.

Vseameriški kongres se bo vršil na Rooseveltovo predlog v Buenos Airesu.

Piccard bo poletel v stratosfero, in sicer še letos. V ta namen izdelujejo na Poljskem po njegovih načrtih poseben balon. Startal bo v nekem mestu pod Karpati.

SREČNI MOHAMEDANCI ...

Pri mohamedancih, ki so naseljeni v nekaterih pokrajinah Arabije, je v navadi moda, za katero bi se morebiti potegovali tudi nekateri petičnejši krščeni Evropejci. Pri arabskih mohamedancih se čisto pri-peti, da poišče zakonska žena svojemu možu še drugo ženo, če ne more sama opravljati vseh domačih del. Tudi se primeri, da žena sama naroči svojemu možu, naj si poišče še tretjo boljšo polovico. Razumljivo pa je, da se pojavijo pri tem za moža tako prijetnem poslu, včasih tudi velika nesoglasja. Druga žena, ki jo pripelje mož, ni povšeči prvi, ali pa ni žena, ki pa pripelje možu prva žena, po godu. Ko se je pred nedavnim neki mohamedanec upiral želji svoje žene, je žena tožila svojega moža pri kadiju. Kadi je moža obsodil in moral si je proti svoji volji izbrati še tretjo boljšo polovico.

AFRIČAN IN LEOPARD.

Nekega Afričana je napadel v pokrajini Assam divji leopard, ker je bil brez orožja je planil Afričan na zver, jo zgrabil v smrtnem boju za glavo in ji iztrgal jezik. Zaradi hudih bolečin je zver omagala, junaški Afričan pa je ušel gotovi smrti.

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

»Veste, škoda le, da naju nihče ne bo mogel proslavljati. Nobenega spomenika ne bova imela, nobene knjige ne bodo govorile o nama, nobena društva se ne bodo spominjala stoletnic in tisočletnic naj-nega rojstva in smrti.«

Škoda? Ha-ha-ha... Kakšna škoda. — Mar ni vse tako proslavljanje komedija? Mislite, da prirejajo ljudje pokojnikom spominske svečanosti zaradi pokojnikov? Kaj še! Zaradi sebe jih prirejajo. Časniki pišejo o njih, da so zanimivejši, pesniki jih opevajo, da opozore nase, govorniki govore o njih, da se opajajo ob zvoku svojih lastnih besed in poslušalci pridejo zato, da pokažejo svojo »zavednost« in svoje po modnem kroju sešite obleke. In zakaj postavljajo spomenike? Mrtvim? Mrtvi jih ne potrebujejo. Živim jih postavljajo. Vse je komedija in če je za nama nikoli ne bo, nama zaradi tega ni treba biti žal. Najin spomenik bo vsa zemlja, vsa mrtva, opustošena zemlja.

XII.

S tisto pomladjo se je pričela usodna

doba evropske zgodovine, ki jo je napovedal sloviti francoski jasnovidec Nostradamus že pred stoletji v svojih štirivrstnih prerokovanjih. »Dokler obstoja stoletja staro nezaupanje med Francijo in Nemčijo, v Evropi ne more biti trajnega miru«, je dejal 10. marca l. 1936. takratni ministrski predsednik Velike Britanije Baldwin, in ker se to nezaupanje tudi po tej izjavi ni odstranilo, je viselo še vse stoletje nad izmučenim starim kontinentom kot bomba, ki se je je treba le dotakniti, pa se razleti. Po nekkih nepisanih zakonih usode se je vojskovanje med Nemci in Francozi končalo enkrat z zmago prvih, drugič drugih. Tega so se Nemci zavedali tudi sedaj, ob koncu drugega tisočletja po rojstvu Kristusovem. Opo-gumljeni mimo tega še z Nostradamusovo prerokbo, da bodo v tej vojni predrl vse do Pirenejev, so pričeli sovražnosti čisto nepričakovano in brez vojne napovedi, kakor je bilo to navada izza italijanskega vpada v Abesinijo v času fašističnega tirana Benita Mussolinija žalostnega spomina. Nemcem so se pridružili

še Italijani, razočarani nad neuspehi »latinskega bratstva«, in vnela se je ena najbolj krvavih vojn.

Dr. Servacij Evarist si je zadovoljno mel roke. Vedel je, da je ta vojna najprimernejši čas, da uresniči svoje temne naklepe. Ako izpusti svoje pošasti nad eno vojskučih se držav, se druge niti genile ne bodo, da bi ji priskočile na pomoč. Vojsko ogromnih, vseuničujočih pošasti bodo smatrale za naravnega zaveznika, ki mu je treba pustiti svobodo pustošenja. Pa tudi nevojskujoče se države bodo prekrižale roke, ker bi pomenila vsaka pomoč vmešavanje v vojno z nedoglednimi posledicami.

»Ta vojna je najina največja zaveznica, dragi profesor,« je vzkliknil dr. Evarist. »Sedaj ali nikoli! Samo tega še ne vem, kateri stranki naj se pridružim?«

»Francozom,« je svetoval profesor Kabaj. »Tako Nemci kakor Italijani so naši stoletni naravni sovražniki.«

Dr. Evarist se je hudomušno nasmehnil in dejal:

»Priatelj, nama so vsi enaki sovražniki. Saj vendar nikomur ne pošljeva pomoči, marveč vsem le uničenje. Ko bodo najine pošasti pokončale eno vojskujočo se državo, bodo padle po drugi. Nikjer ne bodo poznale državnih in drugih meja.«

»Vem,« je odvrnil profesor Kabaj, »toda neka sentimentalna čustva mi narekujejo željo, naj bi pričela pri Italiji. Bilo bi mi hudo, ako bi prišel morda moj narod prvi na vrsto. Pa tudi Francoze cenim zaradi njihove znanosti in umetnosti kljub vsem njihovim latinskimi napakam.«

»Pričeva naj torej z Italijo?«

»Da. Prav Italijani so bili tisti, ki so me najbolj zasmehovali. Njihovi dnevniki so me imenovali »barbarskega norca«. Moje maščevanje nad njimi bo zato najslabše zadoščenje.«

»Dobro veste, profesor, da sem sovražnik vsake sentimentalnosti, toda tu bi postal skoraj z vami vred sentimentalni. Ne vem zakaj, toda srčno rad bi doživel prvo zmago prav nad našimi južnimi sosedi. Začniva tedaj z Italijo!«

S tem pogovorom med dr. Servacijem Evaristom in profesorjem Hilarijem Kabajem je bila sklenjena vojna napoved Italiji na strani Francije po najstrašnejši sili sveta. Italijanske vojske, ki so podpirane po Nemcih zmagoslavno vdirale v Francijo, pač niti slutile niso, da se jim bliža za hrbtom sovražnik, ki ne pozna nobene fronte in nobenih zakonov strategije.

(Dalje sledi.)

Košanec bo dvanajst let delal pokoro

Teatralen nastop obtoženega Košanca pred sodniki — Zakaj je postal vlomilec — Ko se bo oženil, bo postal pošten človek — Zoper visoko kazen se bo pritožil — Kako in kje je skakal na tovorni vlak proti Gradcu

Za kazensko razpravo proti zloglasnemu vlomilcu Košajncu, o kateri smo že večeraj obširno poročali, je bilo med Mariborčani izredno veliko zanimanje. Pri razpravi pa je bila navzoča tudi Košajncova nevesta Ljudmila K. Ker govori in razume Košajnc slabo slovenski, je moral biti navzoč pri razpravi tolmač za nemški jezik. Pred zasliševanjem je jetniški paznik snel Košajncu verige z rok.

Na predsednikovo vprašanje, če je kriv, kar mu očita obtožnica, je Košajnc glasno govoril, da ni kriv vsega, kar mu očitajo. Povdaril je, da bo odkrito priznal vse grehe, vendar pa ne more priznati grehov, ki jih ni zakrivil. Tako je priznal pred sodniki vlom pri Tereziji Wazingerjevi v Sv. Petru v Avstriji, vlom v zaprto stanovanje Josipa Kobina in Ivana Rauschhoferja v Gradcu. Nadalje je priznal vlom v stanovanje Krištofa Helforta v Gradcu, tatvino pri Hofferju v Ruckerlbergu ter vlom v stanovanje Dominika Evstaschija v Waltendorfu pri Gradcu. Zanikal pa je vlom v stanovanje Ruperta Šmida v Hrastju, tatvino pri Francetu Klemenšaku, kakor tudi tatvino in vlom v stanovanje Ele Grmekove v Št. Hju v Slov. gor.

KAKO SE JE VOZIL V AVSTRIJO...

Zanimivo je bilo obtoženčovo pripovedovanje, kako se je vozil pogosto s tovornimi vlakci iz Maribora v Avstrijo.

Predsednik: »Zakaj ste se vozili s tovornimi vlakci?«

Košajnc: »Vožnja s tovornimi vlakom prvič nič ne stane, drugič pa ni na to-vornih vlakih nobene kontrole.«

Predsednik: »Kje ste stopili v tovorni vlak?«

Košajnc: »Čakal sem skrit pod volerjevo gostilno med železniškimi vagoni. Ko je vlak počasi privozil mimo, sem skočil na prazno zavoro in se tako brez skrbeno pripeljal v Avstrijo.«

Na predsednikovo vprašanje, kam je spravil toliko denarja, je Košajnc pričel pripovedovati, da si je nameraval na ta način ustvariti eksistenco. Krasti da je bil primoran, ker ni dobil nikjer dela.

Nato je bil zaslišan kot priča gostilničar France Klemenšak iz Studencev. Sodnikom je povedal, da je prišel Košajnc neke noči okoli 1. ure v njegovo gostilno in da mu je postregla njegova žena z naročenim brizgancem. Ker je bil tako pozoren gost, mu je posvetil več pozornosti kakor navadnemu gostu in si ga je dobro zapomnil.

Košajnc pričel: »Ali se upate na svoje trditve priseči? Rotim vas, če se nikdar

v življenju še niste zmotili, se motite danes!«

Predsednik: »Kje ste pa bili takrat?«
Košajnc: »V Avstriji sva bila s Pajmanom.«

Predsednik: »Kje pa je Pajman?«

Košajnc: »Tega ne vem.«

Državni tožilec: »V Franciji.«

Nato je Košajnc podrobno objasnjeval vlom v stanovanje Ruperta Šmida v Hrastju. Pajman, ki ga je srečal pred Veliko kavarno, je bil raztrgan in bos. Zato je skušal na kakršenkoli način priti do denarja. Košajnc mu je odsvetoval krasti v Jugoslaviji, vendar pa se je podal ž njim v Hrastje in ga počakal na cesti. Ko se je Pajman vrnil s plenom, mu je Košajnc pomagal nositi neki kovčeg.

KAKO JE POLICIJA LOVILA KOŠAJNCA.

Detektivi mariborske policije so Košajncu dobro poznali. Ko se je kritičnega dne srečal s svojo izvoljenko Ljudmilo K. na Glavnem trgu in se domenil z njo za sestanek na starem pokopališču, je bilo to usodno za Košajncu. Stražnik ga je srečal in mu ves čas sledil. Kaj kmalu so bili o tem obveščeni tudi drugi stražniki in detektivi. Prišel se je pravi lov na življenje in smrt za podjetnim vlomilcem, ki se je skušal rešiti iz policijske zagate s samokresom v roki.

Predsednik: »Kako je bilo, ko ste streljali na policijo?«

Košajnc: »Nikdar v življenju, pa tudi takrat na pokopališču nisem imel namena se braniti z orožjem, še manj pa, da bi koga ustrelil.«

Predsednik: »Imeli ste pri sebi tri nabite samokrese. Oboroženi ste bili kakor razbojnik.«

Košajnc: »Samokrese, ki sem jih imel pri sebi, sem ukradel in sem jih nameraval spraviti v denar.«

KAJ PRAVI PRIČA SADEK.

Sledilo je nato zasliševanje ključavničarskega pomočnika Franca Sadka, ki ga je Košajnc kritičnega dne, ko je bil aretiran, tako nesrečno obstreljal, da je izgubil levo oko.

Predsednik: »Povejte nam, kako je bilo takrat, ko so zgrabili Košajncu na ulici?«

Sades: »Namenjen sem bil k nekemu svojemu tovarišu. Ko sem slišal kričanje: »Držite ga, primite ga«, sem postal pozoren. Opazil sem mlajšega človeka, ki ga je lovila policija. Šel sem policiji na pomoč in ko se je begunec približal, sem ga zgrabil prvič, toda krepko se mi je

iztrgal iz rok. Stekel sem za njim in ga kmalu dohitel ter zagrabil z obema rokama od zadaj. V tem trenutku je počil samokres v Košajncovi roki. Začutil sem bolečine v glavi in ko smo vsi trije, Košajnc, stražnik in jaz padli na tla, sem opazil kri. Z vso gotovostjo pa ne morem potrditi, če me je obstrelil Košajnc.«

Predsednik: »Koliko pa zahtevate za oko in za bolečine?«

Sadek: »200.000 dinarjev za vse skupaj.«

Nato je predsednik nesrečnemu Sadku obrazložil, da bo težko kedaj prišel do zahtevane odškodnine, ker Košajnc ni česar ne premore in ničesar nima. S tem je bilo tudi dokazno postopanje končano in je sledilo čitanje še nekaterih sodnih aktov.

ZAKAJ JE KOŠAJNC POSTAL VLOMILEC.

Predsednik je dovolil obtoženemu Košajncu, da je pojasnil senatu, zakaj je zašel na kriva pota in postal tat in vlomilec. Dejal je med drugim, da je bil rojen kot sin slovenskih staršev v Göstingu pri Gradcu in da mu je že zgodaj umrl oče. Dovršil je tri realke, nakar se je učil za natakarija v nekem hotelu v Gradcu. Sam je povedal, da so to bila najlepša leta njegovega življenja. Med svetovno vojno je bil poklican k vojakom. Boril se je na italijanski fronti in dosegel čin korporala. Pri vojakih je bil po krivem obsojen na tri mesece zapora in ga je ta krivična sodba hudo pekla vse življenje. Po končani vojni se je vrnil k materi, ki pa je ni našel doma. Bival je nekaj časa v Avstriji, od koder je bil zaradi nekaterih deliktov izgnan v Jugoslavijo kot jugoslovanski državljani, ker je pristojen v Mihajlovce. Z največjo težavo je dobil pri mihajloškem županu delavsko knjižico. Peš je prišel iz Mihajlovcev v Maribor s trehuhom za kruhom. Dela ni mogel dobiti nikjer. Lačen, gol in bos se je sredi hude zime napotil peš v Celje. Toda tudi tam ni dobil nikjer zasluzka. Z nekim Krajncem

je izvršil več vlomov, nato pa bil obsojen na 9 let ječe pred celjsko poroto. Sodišče in ljudje so ga smatrali za morilca, on pa se tolaži s tem, da bog dobro ve, da on ni morilec.

V obtožbenem govoru je nato državni tožilec g. Sever orisal Košajncu kot ekscentričnega človeka, ki je zelo nevaren za človeško družbo. V celoti je vztrajal pri svoji obtožbi in predložil senatu, da je Košajnc kriv prav vsega, česar tudi ne priznava. Košajnc ex offio zagovornik dr. Novak pa si je prizadeval razbremeniti vsaj deloma Košajncu težke obtožbe. V svojem obrambnem govoru je naglasil, da bo Košajnc prav gotovo postal drug človek, ko se bo oženil. Namerava pa se oženiti, ker je njegova nevesta, ki ima majhno posestvo, z njim v drugem stanju.

SODBA: 12 LET TEŽKE JEČE.

Po daljšem posvetovanju je predsednik senata g. dr. Tombak razglasil sodbo: Košajnc je kriv v smislu obtožbe, oproščen je le dveh deliktov in delikta da je streljal na policijo in se obsoja na 12 let težke ječe, na 300 dinarjev globe in na trajno izgubo častnih državljskih pravic. Sodbe Košajnc ni sprejel in se bo pritožil radi preobčutne kazni na višjo instanco.

Ko je Košajncova nevesta slišala hudo obsodbo, se je takoj odstranila iz dvorane in planila v krčevit jok. Ker so se razširile govorice, da se je tik pred razpravo poročila s Košajncem, je izjavila, da to ni res, pač pa da se je nameravala z njim poročiti popoldne ob treh. Ker pa je Košajnc obsojen, so nastale radi poroke ponovne težkoče in si bo moral Košajnc priskrbeti zadevno dovoljenje.

Nadebudna hčerka.

— Draga hčerka! Sporočiti ti moram, da si nas s svojim odhodom iz hiše zelo oškodovala. Odkar te ni, so se izselili vsi naši podnajemniki. Zato te prosim, vrni se čim prej. — Tvoja mama.

Pri predavanju.

— Profesor: Tu ne morete spati, vsaj pri mojem predavanju ne!

— Dijak: Lahko bi zaspal, gospod profesor, če bi vi ne predavali tako glasno!

Mali oglasi

Razno

JAJCA ZA NASAD

štajerske kokoši: rjave, bele in grahaste pri Kmetijski družnici, Maribor, Meljska cesta 12. 1281

Službo dobi

MIZARSKI POMOČNIK

ki dobro razume stavbo, se takoj sprejme na stalno mesto. Naslov v upravi »Večernik«. 1276

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO

oddam dvema osebam. Jugoslovanski trg 3-I, desno. 1277

Solčno, opremljeno

SOBO

oddam s 1. aprilom. Fattouhova 20-I, desno. 1282